

Årsmelding IOGT

2021-2022

Organisasjonsnr. 966804130

Årsmelding 2021 - 2022

IOGTs visjon er at alle mennesker skal kunne leve frie, rike og meningsfulle liv, og en verden hvor rusmidler ikke står i veien for dette. Derfor arbeider vi for en politikk som kan redusere forbruket og skadene, vi har forebyggende prosjekter og et omfattende sosialt arbeid for å støtte de som sliter med egne og andres rusproblemer. Vi jobber for at det skal være lett å ta rusfrie valg, og vil bidra til et trygt og inkluderende samfunn.

ORGANISASJON

2021 ble preget av fortsatt pandemi, mens 2022 har gått tilnærmet normalt. Vi ser at flere av de lokale avdelingene som fikk et avbrekk i møteaktiviteten da pandemien startet ikke har startet opp igjen, eller har redusert aktivitet sammenlignet med situasjonen før pandemien. Dette skyldes nok også høy gjennomsnittsalder i mange avdelinger.

Det positive er at vi vokser i medlemstall. I 2021 endte vi på 2329 medlemmer, som var en nedgang på 87 fra 2020 mye grunnet vanskeligheter med å ha verveaktiviteter pga pandemien. Vi vervet 197 medlemmer hvorav 170 betalte. Dette var likevel godt over tallene fra 2020 hvor vi kun vervet 90 nye medlemmer. En oversikt viser at vi de siste 15 årene har vervet 7691 medlemmer, hvorav 1551 fortsatt er i organisasjonen. Det er altså rundt 2/3-deler av dagens medlemsmasse. 1206 av medlemmene er vervet siste 10 år. Tallene viser også at vi har hatt en stor gjennomstrømming av medlemmer, men denne er lavere i dag enn den var for noen år siden, som er positivt.

Pr. 31.12.2022 er vi 2527 medlemmer, som er en økning på 194 fra 2021. Vi vervet 397 nye medlemmer i 2022, hvorav 368 betalte. Vi har fått nye vervesider med mulighet til å betale på Vipps, og ververne er flinke til å be folk betale med en gang når de står på stand. I 2021 satte vi også i gang en vervekampanje med premier til de beste ververne. Over halvparten av alle nyvervede de siste to årene er vervet i Region Midt. Det var 45 medlemmer som vervet en eller flere nye medlemmer i 2022, så vi burde ha et større potensiale her. Det er positivt at vi vokser, samtidig ligger vi noe etter målet i arbeidsplanen om å være 3000 medlemmer mot slutten av 2023. Det er nødvendig at verving prioriteres i alle ledd i organisasjonen.

Av de 2527 medlemmene vi hadde i 2022 så står 893 i en lokal avdeling, mens 1634 står tilsluttet gjennom et område. Antallet avdelinger har gått sterkt tilbake det siste tiåret, og det er vanskelig å få tillitsvalgte på alle nivåer. Dette gir utfordringer både for organisasjonsdemokratiet, og gjør at vi har færre kontaktpunkter lokalt. Dette er noe av bakgrunnen for at sentralstyret i perioden har tatt initiativ til en fornyingsprosess i organisasjonen. IOGT har i dag rundt 40 lokale avdelinger og 20 områder. Flere av disse fungerer som lokale enheter. Ikke alle disse har levert årsmelding for 2021 og 2022.

Vi har beregnet at avdelinger og områder holdt et sted mellom 300 og 400 arrangementer i løpet av 2022 og 2021. Dette handler både om politiske arrangementer, kulturkvelder og sosiale møter. Flere deltok også aktivt i Hvit jul. Vi har ikke noen oversikt over totalt besøkende på disse arrangementene, men det er betydelig. Antallet arrangementer er imidlertid lavere enn det var for noen år siden. Vi har ikke lyktes i ambisjonen i arbeidsplanen om å øke antallet åpne møter lokalt. En del av dette skyldes pandemi-situasjonen, men også at kapasiteten til å gjennomføre et systematisk arbeid med lokalutvikling ikke har vært til stede.

En viktig del av det lokale arbeidet er å ta vare på og utvikle hyttene som IOGT, Juvente eller andelslag eier. Mange IOGTere er engasjert i dette, og aktiviteter på steder som Kirkevik utenfor Oslo, Gon, Sjøgaren og Kværnstua i Vestfold, Ulaheim og Foten i Østfold, Sjøstrand utenfor Kristiansand, Kringsjø utenfor Haugesund, Lyngbråten i Trondheim, Globushytta på Sjusjøen og IOGT-hytta utenfor Bodø er viktige og gode sosiale møteplasser det er viktig å ta vare på.

STERK OG KLAR

Sterk&Klar er et forebyggingsprogram for foreldre til ungdommer i ungdomsskolen. Vi hadde i 2021 66 foreldretreff på 20 skoler. I 2022 holdt vi 70 foreldretreff på 22 skoler. Programmet består i utgangspunktet av 4 foreldretreff i løpet av ungdomsskoletiden. Disse har temaene «Foreldrerollen og foreldrenes betydning» og «Rusforebygging, alkohol og cannabis» på 8. trinn, «Psykisk helse, gaming og sosiale medier» på 9. trinn og «Overgangen fra ungdomsskolen til videregående» på 10. trinn. Foruten hovedtemaet er møtene også en mulighet for foreldre å knytte nærmere bånd og ta opp spørsmål knyttet til foreldresamarbeid og forebygging på alle treffene.

Vi tilbyr også enkelttreff til skoler på de samme temaene, og har også hatt treff på videregående skoler i perioden.

Vi har laget et hefte med informasjon og gode råd til foreldre, basert på innholdet i våre foreldretreff. Dette er et hefte alle foreldre får tilsendt i posten ved oppstarten for 8. trinn på høsten, i tillegg til at vi deler ut på foreldretreffene og andre anledninger, som den årlige forebyggingskonferanser, fagdager og seminarer.

I perioden er også alle foredragene gjennomgått og revidert. Dette gjøres i tett samarbeid med prosjektets faglige rådgiver, Arne Klyve.

Som en del av prosjektet blir ungdommene oppfordret til å skrive under på en kontrakt om at de ikke skal drikke i ungdomsskoleperioden. Hvert år trekkes det ut en av de som har holdt kontrakten som får en premie på 20 000.- I 2021 var det 197 som skrev under på denne kontrakten. I 2022 var det 144 som skrev under på denne kontrakten. Dette er en god del mindre enn tidligere år. En grunn til dette er at den nye digitale løsningen vi hadde for å få kontraktene underskrevet ikke var klar til start i høstsemesteret.

Gjennom prosjektet har vi også årlige fagdager. Denne ble i 2021 avlyst pga pandemien. I 2022 hadde vi to fagdager med 70 deltakere på hver, en i Sola og en i Oslo. Tema på fagdagerne var omkring rusbruk, kunnskap og holdninger i ungdomsmiljøer og hva som er virksom rusforebygging. Av foreleserne var blant annet Anne Line Bretteville Jensen fra FHI, seniorrådgiver Arne Klyve, Heine Vestvik, fagveileder i Crux og representanter fra Atlas kompetanse. Deltakerne på møtet var skolepersonell, helsesykepleiere og personer som jobber med ungdom i kommunene. Det er en utfordring med innsalg til skoler, og vi ser at vi ikke er de eneste som sliter med dette. For at prosjektet skal overleve er vi helt avhengig av å knekke denne koden. Tilbakemeldingene på møtene og foredragene der vi er inne er imidlertid gode. Dette er noe av det vi har fått høre i evalueringer –

Veldig fint foredrag som fungerte fint som grunnlag for diskusjonen etterpå. Spesielt fint at hun hadde konkrete forslag til hva foresatte kunne gjøre. Dette med at foresatte kjenner hverandre godt for å komme følge opp ungdommene er viktig, og noe som ikke alltid er tilfelle her.

Hei, jeg likte godt det han sa i samlingsalen, spesielt at han fokuserte på viktigheten av relasjoner med foreldre, som var en naturlig ting å ta opp videre i klasserommet. Jeg synes også at «møtes på midten» med påstandene fungerte fint, og de foresatte fikk sett hvor enige de var med tanke på de ulike påstandene.

Jeg synes at det var et veldig fint opplegg, og at hun er veldig flink til å formidle. Hun var lett å høre på og brukte passe statistikk og passe personlige historier til å gjøre foredraget engasjerende. Mange gode og praktiske tips til foresatte i stedet for å bare drukne dem i fakta. Møtes på midten gikk bra også, men hadde jo vært lettere om flere foresatte hadde møtt inne hos oss. Alt i alt; skikkelig bra opplegg!

STERK&KLAR INTRO

Sterk&Klar Intro var det delprosjektet som ble hardest rammet av nedstengningene siden Voksenopplæringen var stengt og i motsetning til foreldremøtene var det ikke like enkelt å erstatte disse med Zoommøter. Vi har fått holdt 20 treff i 2021 og 12 treff i 2022. Årsaken til få treff i 2022 var også at vi store deler av året ikke hadde noen prosjektleder ansatt.

Målgruppen for programmet er minoritetsforeldre, og følger mye av metodikken i Sterk&klar. Opplegget er slik at det kan brukes i en dobbeltime. I løpet av opplegget får de innblikk i hvordan situasjonen er i Norge og i Europa i dag med tanke på hvor mye som drikkes i de ulike land, hvorfor det drikkes lite her i landet sammenlignet med andre land (alkoholloven og alkoholpolitiske virkemidler); hvordan vi kan påvirke alkoholpolitikken (demokrati); alkoholfrie soner, hvordan foreldre og andre voksne er viktige rollemodeller og gode rusforebyggere (kommunikasjon mellom ungdom-foreldre og foreldre-foreldre).

Antallet på møter varierer fra noen hundre på stormøter til 10-20 på foreldremøter andre steder.

POLITISK ARBEID

Pga pandemien var mye av aktiviteten i 2021 konsentrert om å ha kontakt med enkeltpolitikere og grupper av politikere på zoom omkring våre spørsmål. Unntaket var at vi hadde en politisk debatt i forbindelse med landsmøtet vårt i Bergen juni 2021. Her deltok representanter fra 8 av stortingspartiene.

Til sammen hadde vi i 2021 kontakt med politikere i litt over 40 kommuner i alle landsdeler, i tillegg til å delta på høringer og ha møter med sentrale stortingspolitikere. Sentralt på våren var arbeidet med regjeringens rusreform, hvor vi sammen med andre organisasjoner også stod bak initiativet foreldreoppnet.no. Her samlet vi inn i løpet av 2020/2021 over 26 000 underskrifter for en annen reform med som gikk inn for avkriminalisering for tunge brukere, men hvor det fortsatt skal være mulighet for sanksjoner og alternative sanksjoner for andre. Disse ble overlevert Anniken Huitfeldt i forbindelse med Arbeiderpartiet sitt landsmøte og daværende leder for Helse- og omsorgskomiteen, Geir Jørgen Bekkevold på Stortinget.

Innholdet i samtalene med politikere har ellers handlet om skjenkepolitikk og særlig alkohol og ungdomskultur. Lokalpolitikere kan sørge for alkoholfrie fritidstilbud for barn og ungdom ved å være beviste i sin tildeling av skjenkebevillinger. På grunn av alkoholsalg i dag stenges mange ute fra både debattmøter og konserter. Boligområder, skoler, sportsarenaer og andre arenaer hvor barn samles bør også skjermes i bevilningstildelinger. Parker, strender og andre viktige fellesarealer skal være alkoholfrie.

Vi har gjennomført to undersøkelser i perioden for å få bakgrunnstall til våre møter med politikerne. Den første gikk på alkoholreklameforbudet og alkoholbruk der barn er til stede. Det er fortsatt et klart flertall som støtter reklameforbudet hvor 67 prosent svarte ja og 25 prosent nei. Det var ikke store forskjeller knyttet til alder, bosted eller kjønn. 70 prosent av befolkningen er helt eller ganske enig i at arrangementer og arenaer det også barn og unge er til stede bør være alkoholfrie. 10 prosent svarte at de var ganske eller helt uenige. Her var det en klar forskjell mellom menn og kvinner hvor 62 prosent av mennene var helt eller ganske enige, men tallene for kvinner var 78. Den andre undersøkelsen var knyttet opp mot Hvit jul, og alkoholbruk i jula når barn er til stede. 51 prosent av befolkningen mener at det drikkes for mye alkohol når barn er til stede i jula. Det er imidlertid relativt få, 7 prosent, som har opplevd siste fem år i juleselskap at noen voksne har drukket så mye eller på en sånn måte at det blir ubehagelig for barna. 41 prosent svarer at de lar være å drikke alkohol når det er barn til stede, mens 57 prosent svarer nei. Også her så du forskjeller på menn og kvinners holdninger.

I den samme undersøkelsen hadde vi også noen spørsmål som pekte mot vår Hvit januar-kampanje. Kun 7 prosent av befolkningen synes det er mye drikkepress i sin omgangskrets. Men samtidig svarer 17 prosent at de føler seg utenfor om de ikke drikker alkohol når de er sammen med andre som gjør det. 14 prosent sier også at de skulle ønske at det ble drukket mindre alkohol i sin omgangskrets og 6 prosent er bekymret for helsen sin fordi de drikker for mye. 58 prosent svarer at de kunne tenke seg å prøve en måned uten alkohol.

Vi gjennomførte et skoleringskurs for nye lokale talspersoner, både mennesker som var medlemmer og ikke-medlemmer. 8 deltakere deltok. Dette kom i stedet for den årlige skoleringsamlingen som vi pleier å ha.

I 2022 gjennomførte vi 9 åpne politiske debattmøter hvor tema handlet om ungdom og rusforebygging med vekt på hva vi politisk kan gjøre for å forebygge rusproblemer blant ungdommer. Møtene ble holdt på/i Finnsnes, Bodø, Haugesund, Stavanger, Sarpsborg, Tønsberg, Skien, Porsgrunn og Larvik. Til sammen var det et sted mellom 200 og 250 deltakere på disse møtene, færrest på Finnsnes med 12 deltakere og flest i Sarpsborg med 46.

Innholdet på møtet varierte noe, men hovedpunktene var en innledning fra oss eller fra ordfører/varaordfører. Deretter var det en orientering om situasjonen i kommunen med deltakere blant annet fra ungdomsrådet eller andre som representerer ungdom i kommunen, politiet og/eller SLT-koordinator ol. Fra vår side har det vært viktig å fortelle hva Ungdata-tallene viser av resultater. Møtene ble avsluttet med en partipolitisk debatt omkring ungdom og rusforebygging.

Til sammen har vi hatt kontakt med rundt 250 lokalpolitikere. Vi hadde 69 politikere fra hele spekteret av politiske partier som deltok på debattmøtene. Vi ser deltakelsen i seg selv om muligheten til å forplikte partiene som en viktig del av opinionsarbeidet.

IOGT i Norges sitt fagseminar «Hvordan forebygge at ungdom skades av rusmidler?» gikk av stabelen i Trondheim torsdag 24. november. Fagseminarets innledende del var viet faglige innlegg av både vitenskapelig og praksisnære funn og erfaringer med innledere fra FHI, politiet, Kriminalomsorgen og St. Olav sykehus. Den siste halvdel var konsentrert om rusmiddelpolitikken i Trondheim med representanter fra seks partier.

Vi har ellers hatt enkeltmøter med lokalpolitikere og 24 møter med stortingspolitikere i perioden. Dette har som i 2021 handlet om ulike temaer. Vi har også deltatt i ulike høringer i forbindelse med forebyggings- og behandlingsreform, opptrappingsplan for psykisk helse og Dok 8-forslag. Vi har også sendt innspill til fylkeslag i alle partier med innspill til lokalpolitisk program.

Med IOGT Region Sør som tekniske arrangører deltok vi også på Arendalsuka med stands og et arrangement rundt URO-prosjektet. På standen deltok IOGTere fra flere deler av landet. Juvente, Juba og FORUT deltok på standen, og viste slik bredden i arbeidet.

Intern skolering i organisasjonen er viktig, og vi arrangerte i mars 2022 et skoleringsseminar med 45 deltakere. Formålet med seminaret var å gi medlemmer kunnskaper og ferdigheter for å kunne engasjere seg i den lokale rusmiddeldebatten. Seminaret var en form for grunnutdanning hvor det ikke var noen forutsetning med stor erfaring, men det deltok deltakere både med og uten lokalpolitisk erfaring bak seg. Under seminaret fikk deltakerne informasjon omkring IOGTs politiske ståsted og arbeidsmetoder. Bernt Bull holdt foredrag om hvordan man kan arbeide overfor myndighetspersoner. Til sist hadde man en idédugnad om hvordan de i praksis kan komme i gang lokalt og hvordan komme på i media. Vi har i etterkant av seminaret hatt kontakt med flere av deltakerne, men har ikke fått etablert noen faste rusmiddelpolitiske grupper slik vi hadde ønsket. Vi regner med å ha engasjert rundt 60 frivillige i det politiske arbeidet, de fleste lokale medlemmer i IOGT i ulike oppgaver knyttet til skrivning av leserbrev og kontakt med politikere.

I det politiske arbeidet har vi samarbeidet med en rekke ulike organisasjoner som Actis, NNPF, FMR, Juvente og med forskere fra FHI. IOGT er medlem i Actis, og generalsekretær sitter i Actis sitt styre.

HVIT JUL

Smittetrykket og smittevernreglene varierte i løpet av perioden og mellom de ulike stedene vi har vært aktive i landet, og gjorde det vanskeligere å planlegge fysiske aktiviteter. Vi har imidlertid utviklet nye kampanjeformer som gjør at vi får budskapet ut også uten å møtes fysisk. Vi har gjennom disse nådd bredt ut med budskapet i ulike kanaler, men vi ser at de nye kampanjeformene i mindre grad fører til underskrifter enn de fysiske møtene og samtalene mellom mennesker. De nye kampanjeformene blir også mer ressurskrevende fordi vi i større grad har forholdt oss direkte til hver enkelt frivillig enn til frivillige koordinatorene for lokale kampanjer. Stands er viktig - for synligheten til kampanjen - men det er også der vi har personlige møter med folk og engasjerer dem i samtaler om temaet. Dette er noe av det som skiller vår kampanje fra de kampanjene som i hovedsak satser på media.

I 2021 var det 8722 personer som skrev under på kampanjen via nettsiden. Det er 460 underskrifter flere enn i 2020. Det ble gjennomført 46 stands, og 3812 mennesker skrev under papirlister på stands. Til sammen 12 634 som da har skrevet under på at de ikke skal drikke alkohol når de er sammen med barn i julehelgen. I 2022 var det 8787 personer som skrev under på kampanjen via nettsiden. Det er 68 flere underskrifter enn i 2021. Det ble gjennomført 78 stands, og 4462 mennesker skrev under papirlister på stands. Til sammen 13 249 som skrev under. I tillegg til vanlige stands med eget bord og roll up fikk frivillige i 2022 mulighet til å bestille en kampanjepakke for «veskestand». Veskestand-pakken inneholdt nødvendig materiell i en veske, slik at de kunne gå rundt og snakke med folk om Hvit jul uten å måtte planlegge og organisere med vaktlister, standstillatser ol. Dette var særlig nyttig på mindre steder der vi bare hadde en frivillig. Vi sendte ut totalt 20 slike pakker i 2022.

130 frivillige leverte ut til sammen om 40 000 løpesedler i postkasser i 2021. I 2022 var det 74 frivillige som til sammen leverte ut 11 000 løpesedler. Dette består av Hvit

jul-refleks og løpeseddel med oppfordring til å bli med på kampanjen. 27 personer meldte seg som plakاتفaddere i 2021, 15 i 2022. De har hengt opp til sammen plakater på kjøpesentra, butikker osv der vi vanligvis ville kunnet stå på stand. De hadde ansvaret for litt over 100 plakater i butikkvinduer og på oppslagstavler ulike steder i landet.

I 2021 bestilte 25 personer kampanjepakker til arbeidsplassen sin, og meldte at der egnet med å nå til sammen 1500 ansatte. I 2022 deltok 15 arbeidsplasser i kampanjen. Dette er noe som var nedprioritert i 2022 pga manglende kapasitet.

Vi hadde 56 leserbrev på trykk i ulike aviser i 2021 og 45 i 2022. I tillegg fikk vi blant annet fin omtale av kampanjen i flere aviser i forbindelse med innspilling av ny Hvit jul-film som var ferdig i 2022.

Etter endt kampanjen 2022 hadde Hvit jul 12 230 følgere på Facebook, en liten økning på 600 i perioden, og 1091 følgere på Instagram. Vi postet 65 innlegg og nådde 531 566 personer på Facebook. Vi postet 77 innlegg og nådde 64 282 personer på Instagram. Vi delte totalt videoer fra 16 forbilder i 2021. For 2022 var tallene at nådde 235 683 personer på Facebook og 28 649 på Instagram.

Etter endt kampanje 2022 har vi 938 frivillige på vår e-postliste.

Etter endt kampanje sender vi ut et evalueringsskjema. I 2022 var 129 av disse frivillige for første gang. Grunnen til at de stiller opp som frivillige er flere. Noen av dem har egne erfaringer om julehelger som er blitt ødelagt av rus, andre har ikke egne erfaringer, men mener at det er et viktig budskap å få ut. Vi har inntrykk av at kampanjens budskap blir godt tatt imot, uavhengig av hvilken holdning de har til rusmiddelbruk i resten av året.

Flere svarer imidlertid at dette med å ikke drikke når barn er til stede er et budskap de generelt kan stå bak. De fleste av de som har svart har deltatt gjennom postkasseaksjon, vi å dele innhold på sosiale medier og å snakke med familie, venner ol. 43 % svarer at de har brukt mellom 1 og 5 timer på kampanjen, 23 prosent mellom 5 og 10 timer, 9 prosent mellom 10 og 20 timer. 17 prosent svarte at de hadde brukt under 1 time på kampanjen, mens 5 prosent brukte mer enn 20 timer. I kampanjeperioden sendte vi hver uke e-post (nyhetsbrev) til de frivillige med informasjon om kampanjen og konkrete ting de kunne gjøre. De frivillige kan melde seg til ulike aktiviteter som å arrangere eller delta på stand, postkasseaksjon, være plakاتفadder, arbeidsplasskampanje, appell i gudstjeneste eller organisasjon, mediegruppe/skrive leserbrev, frivillige i sosiale medier, finne Hvit jul-forbilder, samle inn penger eller bidra økonomisk.

Vi har i perioden jobbet aktivt for å styrke bevisstheten i alle ledd om at det skal være hyggelig å være frivillig i kampanjen. Vi har gjennomført fire kick off-samlinger ulike steder i landet og ett nettmøte for frivillige 1. I tillegg har frivillige opplevd et hyggelig sosialt miljø i tilknytning til aktiviteter som stand og pakkedugnader. Undersøkelsen blant de frivillige styrker teorien om at det sosiale miljøet mellom de frivillige er viktig. Det å kjenne noen å stå sammen med var det tiltaket flest trakk frem som kunne økt sannsynligheten for at de ville vært med på stand. Kampanjen gjennomføres sammen med Juvente og Juba. Vi har også hatt kontakt med Av-og-til i forberedelsene til kampanjen, siden de har en lignende kampanje i juletiden.

HVIT JANUAR OG BEDRE UTEN

I Hvit januar har vi jobbet for å styrke den trenden som alt finnes med å ta en hvit måned etter julemåneden, som for flere er en måned hvor de drikker mer alkohol enn resten av året. Vi har brukt

et opplegg og en app som er utarbeidet av Alcohol Change UK, som har mange års erfaring med kampanjer som dette. Vi har også samarbeidet med vår internasjonale paraplyorganisasjon Movendi International. Det var 3634 som lastet ned denne appen i 2022. Rekkevidde på sosiale medier ble målt til 540 301 på Facebook og 216 570 på Instagram. Vi hadde 24 480 som klikket på en av lenkene som ble lagt ut.

I forbindelse med Hvit januar hadde vi også medieoppslag i nasjonale aviser i tilknytning til Staysmans Hvit januar. Det var 4 slike i nasjonale aviser i tillegg til 5 i lokale aviser, 1 radio og 2 TV. I samarbeid med Juvente har vi også drevet kampanjen «Bedre Uten». Målsetningen med denne kampanjen har vært å gjøre det lettere for alle å utforske alkoholfrie valg og varianter. Vi ønsker å få til gode samtaler rundt alkoholkultur og refleksjoner rundt alkoholens rolle i eget liv og i samfunnet generelt. På den måten vil vi sammen fremme en mer inkluderende drikkekultur i Norge.

Vår del i prosjektet har særlig vært å produsere «Drikkeprat», som har vært et «talk-show» på nettet ledet av komiker og samfunnsdebattant Sofie Frøysaa. I hver episode har hun hatt besøk av en gjest som forteller om sitt forhold til fest, alkohol og drikkekultur. I 2022 har hun truffet influenseren Kristin Gjelsvik som reflekterte over ansvaret influensere har når det gjelder eksponering av alkohol på sosiale medier; artist og programleder Atle Pettersen som fortalte om hvordan det er å ikke drikke alkohol i hans miljø; skuespiller og samfunnsdebattant Iman Meskini om hvordan det er å henge med andre som har et «vanlig» forhold til alkohol ifølge norsk standard og artist Stian Staysman Thorbjørnsen som i januar 2022 gjennomførte en Hvit januar, og fortalte om erfaringene med dette.

IOGT arrangerte to større rusfrie arrangementer i 2022. En St. Hans feiring på Kirkevik feriehem på Nesodden for både medlemmer og ikke-medlemmer, og Sober Festival 22 i Oslo i oktober. Den siste ble holdt i lokalene til Sub Scene. Her hadde vi Morning Beat morgen og kveld, foredrag av blant andre Monica Rongve, Villbrygg, Edenvale, Gnista Spirits og Odd Birds som ga presentasjoner av sine produkter og smaksprøver. Bartender Arnt Stefensen ga et foredrag om mocktails og demonstrasjon av hvordan lage gode alkoholfrie drinker og foredrag av vår internasjonale paraplyorganisasjon Movendi, som var vår samarbeidspartner for arrangementet. Sofia Frøysaa ledet oss gjennom dagen, som ble avsluttet med en samtale med Atle Pettersen og Magnus Sørli, som også har vært deltakere i Drikkeprat.

ENESTÅENDE FAMILIER

IOGT driver Enestående familier som er et tilbud til voksne som ofte er alene med barna sine. I aktivitetstilbudet blir det arrangert aktiviteter og ferietilbud gjennom året for å skape nettverk rundt familiene. Eksempler på aktiviteter er så ulike som karneval, leirdueskyting, badeturer, klatreparkur, familierafting, alpakkavandring, tivolitur, høstsuppe i skogen, Moskussafari, digitalt påskeverksted, eggdekoring og overnatting i hengekøyer. I 2021 har vi hatt 640 ulike aktiviteter. Dette er ikke minst imponerende siden dette var i perioden hvor deler av landet fortsatt var nedstengt. Det arrangeres også flere turer i forbindelse med høytider som påske, Halloween, jul og nyttår. Noen av disse arrangementene er blitt viktige årlige tradisjoner for familier som ellers ville vært alene slike dager. Noen aktiviteter måtte utgå av smittevern hensyn. Våre frivillige ledere har forsøkt å kompensere for dette ved å arrangere aktiviteter utendørs eller digitalt. Enestående familier hadde i 2021 og 2022 20 lokale grupper.

Våre frivillige ledere er alle selv ofte alene med barna sine. Lederteamet spiller slik i stor grad deltakerne i tilbudet og er rekruttert fra deltakermassen. I 2022 ble det arrangert 584 aktiviteter mellom 1. april og 31. desember. Det var 1443 ulike voksne med deres barn med på aktivitetene, til sammen 2453 ulike barn. I kalenderåret som helhet ble det gjennomført rundt 800 aktiviteter.

Gjennom programmet arrangeres det også ferieopphold i sommermånedene. Da brukes både Juventes leirsteder utenfor Kristiansand (Sjøstrand) og utenfor Larvik (Gon). Prisøkningen i samfunnet merkes, og tilbudet dekker et viktig behov for mange familier. Derfor merker vi også økt tilstrømming til aktivitetene.

Etter aktivitetene inviteres ofte deltakerne til å gi en anonym tilbakemelding. I disse undersøkelsene har 92 % av respondentene svart at de synes det er lurt og viktig at alle våre aktiviteter er helt alkoholfrie. Dette er et par av kommentarene vi har fått –

Som alenemor betyr det mye for meg å kunne være med på aktivitetene som Enestående arrangerer. Mye på grunn av økonomi, men også det sosiale. Mange aktiviteter er hyggeligere når man er flere. Noen av aktivitetene er heller ikke mulig å gjennomføre om man er alene. Enestående betyr mye for meg (og guttene mine).

At jeg og min datter får bli med på aktiviteter betyr veldig mye for oss. For vi er en liten slekt og har ikke så mange å finne på ting sammen med eller dra på lengre turer med.

Jeg er alenemamma, uføretrygdet og har ikke den beste økonomien. Derfor er det så godt å være med på aktiviteter med IOGT, fordi det er ikke noe kjøpepress blant annet. Når leder deler ut er det likt for alle. Jeg er avholdsmenneske, setter derfor ekstra stor pris på at det er i regi av IOGT. Jeg håper inderlig at vi får være med på flere aktiviteter.

Det betyr svært mye. Vi har ellers liten og ingen mulighet til å være med på aktiviteter fordi jeg har dårlig økonomi. Så aktivitetene Enestående familier tilbyr til en så lav pris betyr at vi får fine avbrekk i hverdagen. Aktivitetene gir barna mine gode opplevelser som betyr mye for dem.

Vi synes det er utrolig kjekt. Vi setter utrolig stor pris på det å få være med dere på middag, kino og lignende. Når jeg strever hver måned med å få lønnen til å vare er det fantastisk å få gjøre noe kjekt og givende sammen med guttene mine. Dere er med på å lage finne minner for guttene og meg. Tusen hjertelig takk for at dere gjør en så fantastisk flott innsats for oss. Min sønn sin uttalelse er " hvis de hadde servert alkohol, så ville jeg holdt meg hjemme. Så for oss er det svært viktig at arrangementene er alkoholfrie.

Det åpner mange dører for mitt barn og meg, da det ikke alltid er lett å få gjort sånne ting alene.

UNG ARENA

Ung Arena, som tidligere het Møteplassen, i Kopervik er et sekundærforebyggende tiltak for ungdommer som står i faresonen for å falle utenfor skolen eller ikke kommer inn på arbeidsmarkedet. I 2021 var 105 ungdommer i alderen 13-25 år vært under oppfølging, inkludert prosjektet Ung Zone. I 2022 var 101 ungdommer under oppfølging.

Det varierer hvor lenge disse er inne. For noen er det i en kortere periode, mens de som er inne over flere år ofte er de som har størst utfordringer i livet sitt og som har veldig lite nettverk rundt seg. Disse kan være innom med noen måneders mellomrom, alt etter behov, og mer hyppige perioder som oppleves mer utfordrende.

Ung Arena er et lavterskeltiltak som ikke krever noen formell henvisning. Alle kan kontakte ung Arena.

Årsaken til at ungdommene ønsker hjelp fra Ung Arena er ofte ensomhet, lite sosialt nettverk, utfordrende hendelser i livet og/eller psykiske utfordringer. Flere sliter med angst og lettere depresjon og har vansker med å tilpasse seg skole og arbeidssituasjon, samt å skape relasjoner til jevnaldrende og delta i kommunale fritidsaktiviteter. Mange av ungdommene som søker hjelp ønsker å ha noen trygge og kompetente voksne å snakke med. Flere går til psykolog på BUP eller DPS, men ønsker å ha noen å snakke med mellom disse avtalene.

På ung Arena får ungdommene muligheter til samtaler, og delta i ulike aktivitetsgrupper for å skape trygghet, gode relasjoner og mestingsopplevelser. Dette handler om blant annet maling/tegning, fotografering, klatring, kajakk/kano, friluftsliv, rideturer, turer til Kongeparken og Dyreparken i Kristiansand og lignende. Flere av ungdommene har fått seg en venn eller flere gjennom disse gruppe aktivitetene og treffes jevnlig på eget initiativ.

Høsten 2021 startet vi opp med aktivitetskvelder en gang pr. måned, noe som har vært stor suksess. Ca. 15 ungdommer møter hver gang. I løpet av våren 2022 arrangerte vi månedlige Sisterhoodgrupper, med 5-6 jenter som snakket om ulike temaer som opptar dem i hverdagen: selvtillit, selvfølelse, identitet, hvordan vi forholder oss til sosiale medier og vor grensene går med tanke på lovverk.

I Sommerferien mottok Ung Arena Sommergøy-tilskudd fra Karmøy kommune for å arrangere ulike aktivitet for ungdommer. I november 2022 ble Ung Arenas 15-årsjubileum feiret.

Ung Zone-prosjektet har målgruppen barn og unge i alderen 13-19 år. I 2021 var det fire ung Zone-grupper på fire ungdomsskoler på Karmøy. Hver gruppe har inntil 7 plasser og gjennomfører ulike aktiviteter i cirka 3 timer etter skoletid annenhver uke, i tillegg til tilbud om aktiviteter i skolens ferier. Dette er også for å styrke ungdommenes sosiale nettverk, som har stor betydning for deres opplevelse av tilhørighet, mestring og selvtillit. Både skole og foreldre/foresatte melder om at noen av elevene har fått større motivasjon for skolearbeidet gjennom å delta på Ung Zone.

SOSIALT ARBEID

I perioden som har gått har vi hatt fem sentre i arbeid i Haugesund, Bergen, Kristiansand, Sandefjord, og Grimstad samt hatt IOGT-kafèer, som er et rusfritt tilbud på tre steder – Oslo, Haugesund og Sandnes. Senteret i Sandefjord ble avviklet fra og med 2023.

Målgruppen er mennesker med rusproblemer som er i aktiv rus.

2021 ble preget av korona-situasjonen, selv om det ikke var i samme grad som i 2020. På grunn av nasjonale og lokale nedstengninger så måtte vi i perioder gjøre endringer i tilbudet. Vi har imidlertid klart å holde oppe aktiviteten på alle sentra, men for eksempel hatt tilbud utenfor senteret i de periodene hvor vi ikke kunne invitere folk inn. Antallet gjester har derfor sunket på noen sentra. I 2022 har aktiviteten vært som normal.

Sammen-senteret i Haugesund er åpent 08.30 -14-15 mandag til torsdag. Det er 80 unike brukere på senteret, og det ble servert/levert ut 8000 måltider i fjor. De har 3 ansatte i 1,78 årsværk og rundt 15 frivillige. Vi har et bra samarbeid med Kirkens Bymisjon og Frelsesarmeen, og utveksler varer når noen har mer enn andre. Senteret har særlig fokus på lavterskel helsetilbud i form av arbeid rundt problemstillinger vedr. rus/psykiatri og kvalifiserende livsmestring. Senteret gir normalt tilbud om frisør, fotpleie og noe arbeidstrening for brukerne. Vi har inngått skriftlig samarbeid med Haugesund

kommune, og det blir lagt til rette for fagkvelder, workshop og samarbeidsmøter for rusfeltet for å bedre kartlegge behov og gjennomføring av ulike aktiviteter og tiltak.

Sammen-senteret i Kristiansand har 2 ansatte i 1,5 årsverk og åpent 9-14 på hverdager, hvor de begynner med frokost til brukerne som kommer tidlig til byen. I desember har de også åpent lørdager fra 12-15. Hver dag serveres det gratis varm mat, smørbrød, kaffe og noe godt til kaffen. Det er anledning til samtaler om stort og smått, samt hjelp til hverdagsmestring. Omtrent en gang i uken har vi et helse/velværetilbud. Det kan være hårklipp, fotpleie, fysioterapi/massasje eller NADA-øreakupunktur. Det er omlag 150-200 personer som bruker Sammen-senteret jevnlig, og 20-50 innom daglig. Det serveres gjennomsnittlig 30-35 middager hver dag. Det er litt over 20 frivillige. De frivillige jobber fire-fem timer, en dag i uken hver. Med to innleide musikkpedagoger arrangerer de en jamseession en gang i uken der brukerne kunne være med, lyttende eller deltakerne. Vi ser her hvordan brukere går fra å være passive tilhører til aktive musikere i løpet av en dag.

I 2022 startet de opp med Gatelangs Scenekompani som er en teatergruppe i samarbeid med Universitetet i Agder. Her er noen av brukerne med og skaper teaterforestilling sammen med profesjonelle kunstnere.

Sammen-senteret i Sandefjord hadde bare matutdeling store deler av fjoråret, men har i gjennomsnitt ca. 45 besøkende hver dag og ca. 80 unike brukere. De har hatt en ansatt og 20 frivillige. Senteret drives etter en litt annen modell enn de andre hvor vi i fjor har arbeidsgiveransvar for daglig leder og medansvar sammen med kommunen for den daglige driften. Vi har gått ut av samarbeidet med kommunen fra februar 2023.

Sammen-senteret i Grimstad har åpent fem dager i uken mellom kl 10 og 15. De serverer varm mat hver dag fra 11.00-14.00. Det er om lag 50-100 personer som bruker senteret jevnlig, og mellom 10-30 innom daglig. De serverer gjennomsnittlig 15-25 middager hver dag og deler ut 50-100 matposer på fredagene. Senteret har 1,5 stillinger og 15 frivillige. De serverer varm mat hver dag fra 11.00-14.00. Møter med brukerne, samtaler og oppfølgende samtaler vektlegges. Fredager er avsatt til helse- og velvære med tilbud om hårklipp, fotpleie og nakke-skuldermassasje. Vi har erfart at dette tiltaket er et viktig tilbud til mennesker med rus-psykiatri og fattigdomsproblematikk, og er sterkt verdsatt blant brukerne. Vi har også satt i gang rusfrie fotballkvelder for de som ønsker å se kamper på storskjerm i et rusfritt miljø.

Sammen-senteret i Bergen er åpent mandag-fredag mellom 10.00 og 14.00. De har 170 unike brukere og 3121 besøkende i 2021. Senteret har et bredt tilbud med tilbud om kulturelle aktiviteter og musikkaktiviteter, fysisk aktivitet som turer i nærmiljøet med kaffe og fiskestang og ukentlig svømming i de periodene det ikke var Covid-19, ernæringsrike måltider og psykososiale helsefremmende tiltak. Gatesykepleien har en fast dag i uken der de er tilgjengelig for brukerne, Gatejuristen har også regelmessig saksmottak. Senteret har en bakhage hvor det drives «Urbant landbruk» med blant annet beplantning og setting av poteter i plantekasser.

Vi har også hatt i drift IOGT-kafeer i Sandnes, Haugesund og Oslo. Haugesund åpnet i 2022. Sandnes hadde 17 Kafé-samlinger i 2021, samt en samling på julaften. I 2022 hadde de 40 samlinger. Antall unike gjester har ligget rundt 40, men det har variert hvor mange som har vært innom hver gang. Hvert treff har et tema som halloween-fest, lokalhistorie, lær å bygge avansert lego. Men det viktigste er møteplassen og det å møtes rundt et måltid mat. Det er 5 frivillige som driver treffstedet. Det deles også ut mat til rundt 20 personer hver uke.

I tilknytning til våre kontorer i Torggata har vi leid en større sal med kjøkken hvor vi har en åpen møteplass eller IOGT-kafe hver dag. Den har vært oppe i hele Korona-perioden. Brukerne på disse møteplassene er av en litt annen art enn på Sammen-senterene hvor vi legger større vekt på å gi et sosialt tilbud til mennesker som ønsker eller har tatt et skritt videre fra rusavhengigheten. Vi oppfordrer derfor også medlemmer og andre som ikke nødvendigvis har noen bakgrunn med rusproblemer som ønsker å komme. Foruten lett mat og samtaler har vi turdager. Vi hadde 62 i 2022, i tillegg til noen flere som kun var innom en enkelt gang. Vi har også en ordning med HABRO hvor personer kan få arbeidstrening hos oss.

Brukermedvirkning er sentralt på alle sentra. Flere av de frivillige er tidligere brukere eller pårørende. Vi ser at medarbeidere med brukererfaringer fungerer godt, og et mål er at det kan fungere som et springbrett også ut i annet arbeid. Vi har også brukerrepresentasjon på styringsgruppene på sentrene. I Bergen har man hatt et spesielt prosjekt hvor brukere med et par år med rusfrihet bak seg får mulighet til å delta som brukersatt i en deltidsstilling på 20 %. Dette handler både om å gi mulighet til arbeidsdeltagelse i samfunnsnyttig arbeid, arbeidsfellesskap, og mulighet til å være en rollemodell for andre, samt å innlemme tidligere rusavhengige personer i et felleskap.

Det er blitt holdt brukerundersøkelser på noen av sentrene i 2022, disse slutføres i 2023. Gjennom de daglige samtaler som vi har med brukerne på sentrene får vi også en god pekepinn på hvordan de setter pris på tilbudet og hva som kan forbedres.

En årsmelding som dette blir lett tørre tall som naturlig er. Vi vil derfor ta med en liten historie som forteller hva vi ønsker å få til med arbeidet vårt for den enkelte på sentrene.

På senteret vårt i Kristiansand har vi i 2021 hatt et prøveprosjekt hvor vi sammen med to innleide musikkpedagoger arrangerte en jamsession der brukerne kunne være med, lyttende eller deltakende. Vi la merke til at en av våre som ble sittende ved et bord - lyttende, kanskje sang han med litt, men veldig stille og for seg selv. Litt senere satte han seg ved en tromme og begynte å slå takten, dette ble lagt merke til av musikerne, og de oppmuntret ham til å fortsette trommingen. Så ble denne mannen vandrende litt inn og ut av lokalet, usikker på om han skulle delta mer på jamsessionen. Helt til slutt, like før musikerne skulle pakke sammen og gå, kom han inn, satte seg ned med en gitar og begynte å spille og synte. Musikerne sa ingenting, men de spilte med og plutselig hadde de spilt to hele låter sammen. I løpet av et par timer hadde denne mannen gått fra å være en usikker tilskuer til å bli høyst deltakende. Han tok plassen, han torde vise noe han var god på, han fikk anerkjennelse fra de andre rundt ham. På Sammen-senteret i Kristiansand har vi mange brukere som er glade i musikk, og flere kan spille instrumenter. Vi kommer til å fortsette med slike jamsessions jevnlig, og ser det på en av flere måter våre brukere kan realisere seg selv.

URO

Vi fikk i 2022 midler fra Stiftelsen Dam for å legge til rette for samtaler og kunnskapsutvikling om rusmidler, rusbruk og behov for tiltak blant personer med utviklingshemming, deres pårørende, folk som møter personer med utviklingshemming og pårørende i sitt arbeid. Prosjektet hadde som mål å framskaffe konkret informasjon og kunnskap om mennesker med utviklingshemning og rus, få oversikt over manglende tiltak og hva som var nødvendig for å utvikle målrettet informasjons- og forebyggingstiltak.

I samarbeid med KORUS Sør ble det invitert til fagdager om temaet for ansatte i fra Tønsberg og Færder kommune. Totalt 180 personer deltok. I etterkant av fagdagene mottok deltakerne en digital spørreundersøkelse, utviklet og gjennomført av KORUS Sør. Kartleggingen blant deltakerne på

fagdage viste at tilstrekkelig tid, rutiner og kjennskap til tjenester var noe mange savnet. Mangel på tilbud, og tilrettelaget oppfølging for personer med utviklingshemming og rusutfordringer var det flest som oppga som barriere for å handle hensiktsmessig.

Gjennom interesseorganisasjoner, kommunen og tilrettelagte arbeidsplasser kom URO i kontakt med voksne personer med lærevansker og/eller utviklingshemming og snakket med ti av disse som ble invitert til samtaler enkeltvis. Etter samtalene ble det opprettet en ekspertgruppe med tre personer med erfaringskompetanse og samfunnsengasjement. Fra mars og gjennom hele prosjektperioden var de viktige bidragsytere i utviklingen av prosjektet. De startet arbeidet med å finne informasjon om rus tilpasset personer med utviklingshemming, og har også startet opp et arbeid med å utvikle undervisning om rus og rusbruk for denne gruppen. Det viser seg at mye av den informasjon som finnes på nettet er vanskelig eller for barnslige, ikke laget for voksne personer.

Høsten 2022 besøkte prosjektgruppen Udviklingshæmmedes Landsforbund (ULF) i Danmark, som har gode informasjonsbrosjyrer om rusmidler. Forbundet utdanner Borgervejleder, personer med særlige behov, som underviser andre. Med utgangspunkt i kunnskapen fra Danmark, utviklet URO-gruppa undervisning med hovedvekt på alkohol. På Norsk forbund for Udviklingshemmede (NFU)s samling i Vestfold, Telemark og Buskerud fikk vi testet undervisningen i en gruppe på 20 personer med utviklingshemming. URO-eksperterne deltok også under årsmøtet til IOGT Region Sør og Inspirasjonskonferansen til IOGT. Det ble også gjennomført et arrangement med 20 deltakere under Arendalsuka. Det ble også produsert en film i serien Drikkeprat med en av ekspertene.

Forprosjektet har vist at personer med utviklingshemming savner informasjon om rus tilgjengelig for dem, fagfolk trenger tid, rutiner, kunnskap og metoder, og for å ta de viktige samtalene om rus. I desember 2022 ble det arrangert en ny fagdag med nærmere 80 deltakere hvor erfaringer fra prosjektet ble presentert. Henriette Louise Bjerregaard, Socialfaglig utviklingskonsulent fra Specialområde Udviklingshandicap, Region Midtjylland, underviste om personer med utviklingshemming og rusproblematikk. URO-gruppa la fram resultater fra prosjektet. Ekspertene i URO prosjektet fortalte om hvordan de snakker med andre mennesker med utviklingshemming om rus og rusbruk, presenterte av undervisningen de har holdt tidligere.

URO 2022 har også fått omtale i flere fagtidsskrifter, og aviser.

Sentralstyret vedtok i 2023 ikke å gå videre med prosjektet. Bakgrunnen for dette var at selv om prosjektet er godt, passer det dårlig inn i den strategien vi har valgt de siste årene for forebyggingsarbeidet. I den situasjonen IOGT er i mente styret at det ville være galt å starte opp et prosjekt på et helt nytt område for organisasjonen som få i organisasjonen har kompetanse på, også når vi måtte regne med at dette ville kreve en større egenfinansiering. Fordi vi mener temaet er viktig har vi gitt godkjenning til at andre organisasjoner kan få kjennskap til de erfaringene som er gjort med prosjektet om andre skulle ønske å gå videre med det.

FRIVILLIGESENTRALER

Vi driver to frivilligsentraler, en på Sør-Karmøy og en på Nord-Karmøy. Sentralen vi hadde i Sauda ble overtatt av kommunen fra og med 2021. Sentralene jobber på mange ulike måter i lokalmiljøet med f.eks seniornett, strikkekafe, språkkurs, spisevenner og småbarntreff. Sterk og Stødig er gruppetrening for seniorer. Sentralene på nord-Karmøy har også et nært samarbeid med Enestående familier.

Sentralene arrangerer Kongesommer hver sommer for barn og ungdommer som er hjemme på Karmøy i ferien. Dette varer i 2 uker, mest uteaktiviteter av typen sirkusworkshop, sandslott-konkurranse og hobbyverksted. Det var i 2022 25-30 barn/unge på aktivitetene hver dag. Sentralen på Sør-Karmøy har flyttet i perioden.

INTERNASJONALT ARBEID

IOGT eier sammen med Juvente og Juba FORUT, solidaritetsaksjon for utvikling. Styret i IOGT møter en gang i året styrene i de andre organisasjonene til et fellesmøte. Det er også jevnlig møter med generalsekretær/daglig leder i de fire organisasjonene. Vi viser ellers til egen årsmelding fra FORUT om deres arbeid.

IOGT er medlem i Movendi International, Nordan, Drug Policy Futures og Eurocare. Vi deltok på Movendis kongress i 2022, hvor vi blant annet vedtok å øke vår årlige kontingent til organisasjonen til 150 000.- i året. Frem til kongressen satt Hanne Cecilie Widnes i Movendis styre. Det er for tiden ingen norske representanter i styret, men det er nær og god kontakt med Movendis administrasjon.

ÅSANE FOLKEHØGSKOLE

Skolen leverer egen årsmelding og regnskap. Vi takker alle avdelinger og regioner som har bidratt med betydelige beløp i opprustingen av skolen. Det er jevnlig kontakt med skolen om samarbeid, og vi bidrar inn med temaer til møter som skolen holder. I 2022 la vi vår personalsamling til skolen, slik at alle ansatte også fikk møte skolens ansatte. Skolen har også et nært og godt forhold til FORUT. Elevene er med på temareiser til FORUTs prosjektland, og bidrar også med et årlig solidaritetsløp – «Svett for menneskerett» til inntekt for FORUTs arbeid. Styret har i perioden fulgt opp ønsket om å se på omdanning av skolens driftsform til et aksjeselskap. Deloitte har hatt oppdraget til å bidra i dette arbeidet. Endelig vedtak ang. omdanning gjøres i 2023.

KOMMUNIKASJON OG INFORMASJON

Medlemsbladet Aksent kom ut med 3 nummer i 2019 og 3 nummer i 2020. Det blir også sendt jevnlig informasjonsmail og nyhetsbrev til tillitsvalgte og andre interesserte i organisasjonen. For å holde kontakt med medlemmer og andre holdt IOGT webinarer både i 2021 og 2022 på mandager med ulike temaer. Temaene på disse webinarene varierte fra politiske møter som hvordan vi jobber med påvirkning, rusreformen eller oljefondkampanjen, fagseminarer av typen rapport om alkohol og koronapandemien, besøk fra andre organisasjoner som Wayback og Anonyme alkoholikere og sosiale webinarer som påskentøtter og juleavslutning. På noen seminarer var det også mulig å stille spørsmål til IOGTs ledelse eller stab og det ble også arrangert et debattmøte omkring hva som det er greit å servere av alkoholfri øl eller vin på bakgrunn av at det for mennesker som har hatt rusproblemer kan være en trigger. Vi hadde også en serie med webinarer kalt IOGT-Livsglede hvor vi tok opp temaer som hverdagsglede, betydningen av å være til stede her og nå og møte med Anne-Lise Strøm, priorinne ved Lunden kloster. Fra og med 2023 gjør vi noen endringer, og går over til podcast.

STYRING OG LEDELSE

Sentralstyret valgt på landsmøtet i Bergen i juni 2021 består av

Ørnulf Thorbjørnsen	Bodø
Sofia Gram-Hallbert	Rælingen
Frode Grønvold	Drammen (frem til april 2022)
Karin Vilming	Lillestrøm
Per-Arne Lillebø	Ulsteinvik
Mona Aarø	Haugesund

Gisle Bangsund
Elisabeth Hagen
Kristine Cseresnyes

Kongsvinger (permisjon fra august 2021)
(vara) (fast styremedlem fra august 2021)
(vara) (fast styremedlem fra april 2022)

Mona Svartås er valgt av de ansatte som ansattes representant. Gjertrud Fludal er representant for Juba, og Erik Pedersen er representant for Juvente.

ANSATTE

Generalsekretær er Hanne Cecilie Widnes. Hovedkontoret ligger i Torggata 1 i Oslo. I perioden har Region Øst, Sør og Vest hatt regionkonsulenter i full eller deltids stilling. Vi har ellers ansatte rundt om i landet knyttet til lokale tiltak som Sammen-sentra og frivilligsentraler. Styreleder har vært frikjøpt i en 20 prosent stilling i perioden.

Gjennomsnittlig i 2021 er 30,2 årsverk på nasjonalt nivå. I 2022 er det 32,5 årsverk i organisasjonen.

De ansatte organiserte seg i 2021 i en klubb. Det er blitt holdt jevnlig møter mellom klubbstyret og ledelsen. Det er valgt hovedverneombud og verneombud for avdeling sosialt arbeid. Etter ønske både fra ledelsen og de ansatte ble det opprettet et arbeidsmiljøutvalg fra april 2022. I dette sitter tre representanter fra de ansatte og tre fra ledelsen. Det er satt i gang arbeid for å få i stand tariffavtale, men dette har foreløpig stoppet opp pga uenighet mellom hovedorganisasjonene (Virke på arbeidsgiversiden og FO/Fagforbundet på arbeidstakersiden.) Fra både ledelse og ansatte er det blitt gitt uttrykk for at de håper denne avtalen snart vil komme på plass.

Det holdes årlige personalsamlinger. I 2022 ble det også holdt et 3-dagers AMU-kurs for alle i staben på sentralkontoret, regionkonsulenter, daglig ledere og virksomhetsledere i organisasjonen. Kurset ga den lovpålagte opplæringen som vanligvis kreves av leder og verneombud.

Den gjennomføres en medarbeiderundersøkelse våren 2023, som skal danne noe av grunnlaget for å kartlegge arbeidsmiljøet for de ansatte.

En gjennomgang av avganger de siste 10 år viser at vi har omtrent den samme gjennomstrømmingen av ansatte som organisasjoner som Actis, Av-og-til, Juvente og Juba. Vi ser imidlertid at det å rekruttere og holde på gode ansatte er en utfordring av flere grunner. Å drive god personalhåndtering er noe vi prioriterer høyt, og vi jobber sammen med generalsekretær og verneombud for å styrke arbeidsmiljøet og de ansattes forhold til organisasjonen. I perioden har det også vært diskusjoner omkring styring av regionkonsulentene, og hvordan den daglige ledelsen av disse skal være.

ØKONOMI

IOGT har i 2021 gått med et overskudd på kr. 3 501 494.- mot kr. 3 046 987.- i 2020.

IOGT har i 2021 en egenkapital på 14 657 494.-, i fonds med egne vedtekter står det 13 566 914.-

IOGT har i 2022 gått med et underskudd på kr. 405 074.-

IOGT har i 2022 en egenkapital på 14 252 422.-, i fonds med egne vedtekter står det 13 973 871.-

IOGT har tre fonds med egne regnskaper som inngår i IOGTs regnskap – Utviklingsfondet, Carl Reynoldsfondet og Asta og Sverre Jensens fond.

Lars O Jensens stipendiefond ble opprettet etter Lars O Jensens testamente i 1933, Styret består av IOGTs fungerende sjef og generalsekretær, samt en akademisk borger, som også er med av IOGT.

Søskenlys stiftelse ble opprettet av medlemmer i losje «Haapets Hær» i Oslo. IOGTs sentralstyre er stiftelsens representantskap.

Oslo, 22. April 2023

For IOGT i Norge

Ørnulf Thorbjørnsen
Styreleder

Sofia Gram-Hallbert
Nestleder

Elisabeth Hagen

Karin Vilming

Per-Arne Lillebø

Mona Aarø

Kristine Cseresnyes

Mona Svartås
Ansattes repr.

Gjertrud Fludal
Jubas repr.

Erik Pedersen
Juventes repr.